

حفظ

هویت

ایرانی

سارا ایمانی

مدیر مدرسه‌ی ابتدایی اندیشه

«الگوسازی» کلیدی‌ترین عامل در تعلیم و تربیت به حساب می‌آید. دوره‌ی ابتدایی نیز مهم‌ترین دوره برای تربیت کودک است. عروسک باربی نمادی از روح تجدد فرهنگ غربی است. در حال حاضر تصویرهای آن در بیشتر محصولات فرهنگی از جمله نوشت‌افزارها یا کالاهای ضروری کودکان استفاده می‌شود. تصویرهای باربی روی بعضی از نوشت‌افزار دانش‌آموزان، حرکتی خزنه در راستای تهاجم فرهنگی است که دختر بچه‌ها را اهداف قرار داده و الگوی تربیتی اثربخشی از نظر لباس پوشیدن، آرایش کردن و... برای دانش‌آموزان ایجاد کرده است. با توجه به مشکلات متعدد اخلاقی و رفتاری دانش‌آموزان در زمینه‌ی تأثیرپذیری از تهاجم فرهنگی، به‌خصوص از طریق نوشت‌افزار با تصویرهای باربی، در صدد برآمدن برای رفع این مشکل چاره‌ای بیندیشم تا گامی برای مبارزه با تهاجم فرهنگی و الگوپذیری نادرست دانش‌آموزان در مدرسه‌ی حضرت زینب (س) برداشته باشم.

بیان مسئله

هر دانش‌آموز به‌خصوص در دوره‌ی ابتدایی به‌طور متوسط ۱۲۰۰ بار در سال جلد هر کدام از دفترهایش را می‌بیند. اگر ۱۲۰۰ بار صحنه‌ای مقابل ما تکرار شود، چه رخ می‌دهد؟ اتفاقی که رخ می‌دهد این است؛ علاقه‌مندی به زندگی غربی و بی‌رغبتی به سبک و روش زندگی ایرانی و مقبولیت قهرمانان غربی. همگی ما بسیار دیده‌ایم که بیشتر دانش‌آموزان لوازمی با تصویرهایی از شخصیت‌های پویانمایی‌های غربی و به‌خصوص باربی، برای سال جدید تحصیلی، خریداری می‌کنند. امسال، پوشش آشفته‌ی بچه‌ها به‌همراه این

وضعیت مرا نگران کرد. با همکاران و انجمن اولیا موضوع را در میان گذاشتم. هر کدام مواردی را عنوان کردند:

- مقصر فروشنده‌ها هستند.
- جلد این دفترها خیلی زیبا طراحی شده است، دانش‌آموزان بی‌اختیار به طرح زیبای آن جلب می‌شوند.
- مگر دفتر یا کیف‌هایی داریم که طرح ایرانی یا ملی داشته باشند؟
- شاید هم مدرسه‌ها به‌خوبی در برابر این قضیه ایستادگی نکردند. خودمان ساده از کنار آن گذشتیم.

به‌عنوان شخصی که حفظ فرهنگ غنی ایرانی بر عهده‌ی اوست، از خود می‌پرسم: «چه کنم تا تهاجم فرهنگی غرب نتواند بر فرهنگ ما آسیبی وارد سازد؟»

اهداف اصلی

● مبارزه با تهاجم فرهنگی و الگوهای غربی در مدرسه ● کاهش علاقه‌ی دانش‌آموزان به استفاده از وسایل و نوشت‌افزار باربی و الگوهای غربی در راستای نجات و سعادت‌مندی کشور و افزایش حس استقلال‌طلبی از بیگانگان در بین نسل جدید ● حمایت از تولیدات ملی.

اهداف جزئی

● افزایش علاقه در دانش‌آموزان به استفاده از نوشت‌افزار ایرانی با فرهنگی ایرانی و الگوهای اسلامی. ● افزایش علاقه‌ی دانش‌آموزان به قهرمانان ایرانی و ملی خود. ● افزایش خرید تولیدات ملی با فرهنگ ایرانی.

اهمیت و ضرورت

پدیده‌ی عروسک باربی و تصویرهای مربوط به آن به‌سرعت در نوشت‌افزار مدرسه‌ها رواج پیدا کرده است. آموزش غیرمستقیم و الگوپذیری دانش‌آموزان از این تصویرها بیشترین تأثیرات سوء را بر ارزش‌های ایرانی وارد کرده است. بدیهی است که برای مهار این اتفاق و صیانت از فرهنگ ایرانی باید اقدامی صورت بگیرد.

روش کار

اولین شورای مدرسه را در تاریخ ۱۳۹۹/۶/۲۷ برگزار کردم. در این شورا از معاونان مدرسه خواستم برای شناسایی و به‌دست آوردن آمار دانش‌آموزانی که از کیف یا کفش‌هایی با تصویرهای باربی و

الگوهای غربی استفاده می‌کنند. مرا یاری کنند و مصوبات جلسه چنین تصویب شد:

- فقط ظاهر دانش‌آموزان بررسی شود، مواردی مثل کیف، کفش و قمقمه.
- دانش‌آموزان به هیچ‌عنوان متوجه این موضوع نشوند.
- معاونان هر پایه موارد انضباطی مربوط به پوشش و حجاب هر دانش‌آموز را حتما در دفتر انضباطی ثبت کنند و تعداد دانش‌آموزانی که در این زمینه مشکل دارند، مشخص شود.

دومین شورا را در تاریخ ۱۳۹۹/۷/۱۰ با آموزگاران برگزار کردم. در جلسه‌ی شورای آموزگاران مشکل شناسایی شد. اهداف و برنامه‌های خود را بیان کردم و از معلمان در این زمینه یاری خواستم. در این جلسه نیز این موارد تصویب شد:

- هر معلم با دقت نوشت‌افزار دانش‌آموزان را بررسی و تعداد دانش‌آموزان استفاده‌کننده از نوشت‌افزار باربی و الگوهای غربی را به مدت یک هفته، در بازینه‌ای (چک‌لیستی)، یادداشت کند. ● دانش‌آموزان به هیچ‌عنوان از این قضیه مطلع نشوند.

سومین شورا در تاریخ ۱۳۹۹/۷/۱۵ برگزار شد. در جلسه‌ی انجمن اولیا و مربیان مشکل شناسایی شده و اهداف پژوهش خود را بیان کردم و از اولیای محترم در این زمینه یاری خواستم. در این جلسه مصوب شد که تعدادی از اولیا برخی از نوشت‌افزار فروشی‌های محل و اطراف مدرسه را بررسی و گزارشی تهیه کنند که آیا آن‌ها فقط الگوهای غربی را دارند یا طرح‌های دیگر هم می‌فروشند.

گام اول

جلسه‌ی عمومی با اولیا: برنامه‌ریزی‌های لازم برای برگزاری جلسه‌ی عمومی با اولیا را انجام دادم. در مورد اینکه باربی کیست و با چه نقشه‌ای طراحی شده است و تأثیرات سوء تربیتی آن روی دانش‌آموزان نیز مطالبی را عنوان کردم. سپس از اولیای گرامی خواستم دلایل استفاده از دفتر باربی و وسایل و نوشت‌افزار مربوط به آن را برایم یادداشت کنند. برای اینکه کار بهتر انجام شود، از اولیا خواستم گروه‌های پنج‌نفره‌ای تشکیل دهند. اکثر آن‌ها به این قضیه اشاره کردند که مغازه‌ها و فروشنده‌های نوشت‌افزار مدرسه وسایلی که طرح ملی داشته باشند، ندارند و اگر هم یافت شود، با قیمت‌های خیلی بالا به فروش می‌رسد.

کام دوم

جلسه‌های با شورای دانش‌آموزان: در جلسه‌های با منتخبان دانش‌آموزان، این سؤال را مطرح کردم که چرا آن‌ها و دوستان و هم‌کلاسی‌هایشان از دفترها و کیف‌های باری استفاده می‌کنند. دانش‌آموزان به جلد و طرح زیبای آن اشاره کردند. تعدادی از آن‌ها هم عنوان کردند: «ما دوست نداریم، مادر و پدران ما این دفترها را خریداری می‌کنند و در اختیار ما قرار می‌دهند.»

کام سوم

جلسه‌های با معلمان: از معلمان خواستم تا موضوع انشایی را با عنوان «چرا از دفترهای باری استفاده می‌کنید؟» در کلاس مطرح کنند و از دانش‌آموزان بخواهند که در مورد آن بنویسند. سپس تمام نوشته‌های دانش‌آموزان را به من تحویل دهند. در بررسی انشای دانش‌آموزان به این نکته بیش از همه اشاره شده بود: «مگر غیر از این دفترها دفتر دیگری هم وجود دارد.»

اقدامات صورت گرفته

با توجه به روش‌های جمع‌آوری اطلاعات و منابع و تجزیه و تحلیل آن و طبق نظر صاحب‌نظران و بر اساس اعتبارسنجی، این راه‌حل‌ها برای رسیدن به وضع مطلوب ارائه شد:

1. تهیه‌ی نوشت‌افزار ایرانی با طرح‌های ملی توسط مدرسه و تشکیل نمایشگاهی از دفترهای ملی؛
2. فروش نوشت‌افزار ایرانی و ملی در بوفه‌ی مدرسه و تجهیز کمد جایزه‌ی دانش‌آموزان با نوشت‌افزار ایرانی؛
3. نصب اطلاعیه‌ی ممنوعیت خرید و استفاده از نوشت‌افزار با الگوهای غربی؛
4. تهیه‌ی دفترک (بروشور) تاریخچه‌ی طرح به‌وجودآمدن باری و بیان نقشه‌های طراحی‌شده‌ی پشت‌صحنه و توزیع آن دفترک‌ها بین والدین و دانش‌آموزان.
5. رنگ‌آمیزی و نقاشی دیوارهای مدرسه یا قسمت‌هایی از سالن مدرسه با شخصیت‌های کارتون‌های دارا و سارا، کلاه قرمزی، پسر خاله و شکرستان؛
6. جلد کردن دفترهای باری و از بین بردن تصویرهای باری با نقاشی و خلاقیت از طرف دانش‌آموزان؛
7. تشکیل نمایشگاهی از نقاشی دانش‌آموزان با موضوع قهرمانان ملی و معرفی الگوهای حجاب با لوازم جانبی و تزئینی رنگی و پیامی

از حجاب؛

8. شناسایی مراکز فروش تولیدات ایرانی - ملی و برقراری ارتباط بین آن‌ها با مدرسه؛
 9. نام‌گذاری کلاس‌ها با نام شهدا و انجام تزیینات مدرسه با محوریت طرح‌های ایرانی - اسلامی؛
 10. جمع‌آوری دفترهای خریداری‌شده با طرح باری و تعویض آن با دفترهای ملی. برای اجرای راه‌حل‌ها، ابتدا گروه‌بندی لازم را انجام دادم. به هر گروه تعدادی از راه‌حل‌ها را محول کردم. خودم به‌طور کامل بر گروه‌ها نظارت داشتم. مراحل انجام این کار عبارت بود از:
- مرحله اول:** شناسایی گروه و تشکیل گروه‌ها (گروه اولیا، گروه دانش‌آموزان، گروه معاونان، گروه معلمان، گروه خدمتگزاران).
- مرحله دوم:** اعلام مسئولیت هر گروه و نظارت بر آن.
- گروه اولیا:** قرار شد چند نفر از اولیا که مسئول شناسایی مراکز فروش نوشت‌افزار ملی با طرح ایرانی بودند، هماهنگی‌های لازم را با مدرسه و مراکز فروش برای خرید چند کارتن دفتر و نوشت‌افزار با قیمت بسیار مناسب انجام دهند. از گروه اولیا چند نفری هم مسئول تشکیل نمایشگاه دفترهای ملی و اطلاع‌رسانی برای فروش در مدرسه شدند.
- گروه معاونان:** مسئول توزیع دفترک باری و هماهنگی لازم برای تشکیل نمایشگاه و فروش دفترها شدند. معاونان همچنین مسئول نصب اطلاعیه روی تابلوی مدرسه، برای ممنوعیت استفاده از نوشت‌افزارهایی با الگوهای غربی، به‌خصوص باری بودند.
- گروه معلمان:** معلمان ملزم شدند که پیگیری کنند اگر دانش‌آموزی به هر دلیلی نتوانست دفترهای خود را با دفترهای ملی تعویض کند، آن را با یک برگه‌ی ساده جلد کند. دانش‌آموزان همچنین می‌بایست یک نقاشی بکشند و روی کیف‌های خود که تصویر باری دارد، بچسبانند. معلمان هم کار آن دانش‌آموز را جزو یکی از کاردستی‌های کلاسی به حساب بیاورند و در پوشه‌ی کاری او قید کنند. همچنین به معلمان گفتم برای تهیه‌ی طرح‌های تشویقی در کلاس خود، به‌جای استفاده از گل یا تنگ ماهی و... از شخصیت‌های دارا و سارا و شکرستان و از

طرح‌های دانشمندان هسته‌ای، خلبان یا شهدای دانش‌آموزی استفاده کنند.

گروه دانش‌آموزی: این گروه مسئول فروش دفترها و نوشت‌افزار در بوفه‌ی مدرسه شدند. قرار شد تعدادی از آن‌ها هم شهدای محل زندگی خود را شناسایی کنند تا کلاس‌های آن‌ها به نام شهدا نام‌گذاری شود.

مسئولیت هماهنگی‌های لازم در تمام زمینه‌ها نیز بر عهده‌ی مدیر قرار گرفت؛ خرید و فروش دفترها، تشکیل نمایشگاه، تهیه‌ی لوازم جانبی و تزئینی حجاب و عفاف، تابلوی نام شهدا، تهیه و ارائه‌ی طرح کارت‌های امتیاز با طرح ملی، تشویق مستقیم دانش‌آموزان علاقه‌مند و استفاده‌کننده از دفترهای ملی، تشویق مستقیم دانش‌آموزان در مراسم صبحگاه که به هر طریقی به محوریت تصویرهای باری اقدام کرده‌اند، نصب اسم دانش‌آموزان حجاب بر تر در آموزشگاه، رنگ‌آمیزی دیوارهای حیاط مدرسه با طرح‌های ایرانی - ملی و... .

مرحله سوم

پیش‌بینی و تأمین منابع مالی: فروش دفترها در بوفه‌ی مدرسه و سودی که تعاونی مدرسه دارد، به‌راحتی می‌تواند هزینه‌های رنگ‌آمیزی حیاط مدرسه و نقاشی طرح‌های ایرانی را تأمین کند.

نتیجه‌گیری

با اجرای راه‌حل‌ها تغییر وضعیت واقعاً چشمگیر بود. بچه‌ها داوطلبانه به سمت خرید دفترهای ملی از بوفه‌ی مدرسه حرکت می‌کردند. خیلی جالب بود، فروشنده‌ی نوشت‌افزار نزدیک مدرسه اظهار کرده بود که دانش‌آموزان دبستان حضرت زینب (س) گاهی که مراجعه می‌کنند، برای خرید دفترهای ملی، اگر دفتر مورد نظرشان موجود نباشد، چند دفتر با جلد‌های ساده خریداری می‌کنند. حتی برای خرید کاغذ کادو اگر تصویرهای باری داشته باشد، از خرید آن امتناع می‌کنند.

در این مدت، بسیاری از موارد بی‌انضباطی مربوط به پوشش و حجاب کم شده است. گاهی در طی سه ماه، معاونان حتی یک مورد تذکره نداشتند. دیگر خبری از باری و دوستانش نیست. کارشناسان منطقه‌ی روابط کریم طی بازدیدهایی که از مدرسه داشتند، از طرح‌های ایرانی و اسلامی که روی دیوار مدرسه نقاشی شده بود، بسیار استقبال کردند و از طریق روابط عمومی اقدام به فیلم‌برداری و تهیه‌ی گزارش و پخش آن در شبکه‌ی دو، اخبار جوانه‌ها، کردند.